

LEHDISTÖTIEDOTE nro 110/24

Luxemburgissa 11.7.2024

Unionin tuomioistuimen tuomio yhdistetyissä asioissa C-554/21 | HANN-INVEST, C-622/21 | MINERAL-SEKULINE ja C-727/21 | UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB

Oikeusvaltio: asiaa käsittelevän ratkaisukokoonpanon on ratkaistava asia yksin

Ratkaisukokoonpanon ulkopuolisten henkilöiden perusteeton puuttuminen asiaan on suljettava pois

Tuomioistuimen sisäisen menettelyjärjestelmän, jolla pyritään välttämään oikeuskäytännössä esiintyviä näkemyseroja tai korjaamaan ne ja varmistamaan näin oikeusvaltioperiaatteelle ominainen oikeusvarmuus, on itsensä noudatettava tuomioistuinten riippumattomuuden vaatimuksia. Erityisesti asiaa käsittelevän ratkaisukokoonpanon on tehtävä yksin ratkaisu, jolla asian käsittely päätetään. Ratkaisukokoonpanoon kuulumattomien henkilöiden perusteeton puuttuminen asiaan on suljettava pois.

Kroatian toisen asteen tuomioistuimissa ratkaisukokoonpanon tekemät ratkaisut on toimitettava asianomaisen tuomioistuimen rekisteröintituomarille, ennen kuin ne katsotaan muodollisesti annetuiksi ja voidaan antaa tiedoksi asianosaisille.

Rekisteröintituomarin nimittää kyseisen tuomioistuimen presidentti. Rekisteröintituomarilla on käytännössä toimivalta lykätä tuomion antamista ja antaa ohjeita ratkaisukokoonpanolle. Hänen asiaan puuttumisensa ja nimensä eivät ole asianosaisten tiedossa.

Jos ratkaisukokoonpano ei noudata rekisteröintituomarin ohjeita, tämä voi pyytää osaston kokouksen koollekutsumista. Osaston kokous voi antaa sitovan "oikeudellisen näkemyksen", joka sitoo kaikkia osastoon kuuluvia ratkaisukokoonpanoja. Kyseisen ratkaisukokoonpanon, joka oli jo päättänyt neuvottelunsa, on tarvittaessa muutettava aiemmin antamaansa tuomioistuinratkaisua.

Kroatian ylemmän kauppatuomioistuimen mukaan tämä menettelyjärjestelmä on ollut tähän saakka perusteltu tarpeella varmistaa oikeuskäytännön johdonmukaisuus. Koska se epäili järjestelmän yhteensoveltuvuutta unionin oikeuden ja erityisesti oikeusvaltioperiaatteen¹ kanssa, se esitti unionin tuomioistuimelle tätä koskevan ennakkoratkaisupyynnön.

Unionin tuomioistuin vastaa, että unionin oikeus on esteenä sille, että kansallisessa lainsäädännössä säädetään kansallisen tuomioistuimen sisäisestä järjestelmästä, jonka mukaan

- asiaa käsittelevän ratkaisukokoonpanon antama tuomioistuinratkaisu voidaan lähettää asianosaisille asian käsittelyn päättämiseksi **vasta sitten**, kun sen sisällön on hyväksynyt rekisteröintituomari, joka ei kuulu tähän ratkaisukokoonpanoon
- kyseisen tuomioistuimen osaston kokouksella on valtuudet pakottaa "oikeudellisen näkemyksen" antamisella asiaa käsittelevä ratkaisukokoonpano muuttamaan aiemmin antamansa tuomioistuinratkaisun sisältöä, vaikka osaston kokouksessa on myös muita tuomareita kuin ratkaisukokoonpanoon kuuluvia

tuomareita sekä mahdollisesti asianomaisen tuomioistuimen ulkopuolisia henkilöitä, joille asianosaiset eivät voi esittää perusteluitaan.

Oikeuden saada asiansa käsitellyksi riippumattomassa ja ennalta laillisesti perustetussa tuomioistuimessa takaaminen merkitsee sitä, **että asiaa käsittelevä ratkaisukokoonpano tekee yksin ratkaisun, jolla asian käsittely päätetään. Ratkaisukokoonpanojen kokoonpanoon on sovellettava avoimia ja yksityisten tiedossa olevia sääntöjä, joilla estetään ratkaisukokoonpanon ulkopuolisten henkilöiden, joille asianosaiset eivät ole voineet esittää perusteluitaan, perusteeton puuttuminen asiaan.**

Voidaan kuitenkin hyväksyä menettelyjärjestelmä, jossa oikeuskäytännössä esiintyvien näkemuserojen välttämiseksi tai niiden korjaamiseksi ja näin oikeusvaltion periaatteeseen erottamattomasti kuuluvan oikeusvarmuuden takaamiseksi tuomioistuimen tuomarille, joka ei kuulu toimivaltaiseen ratkaisukokoonpanoon, annetaan mahdollisuus siirtää asia kyseisen tuomioistuimen laajennetun kokoonpanon käsiteltäväksi edellyttäen, että 1) alun perin nimetty ratkaisukokoonpano ei ole aloittanut päätösharkintaa kyseisessä asiassa, 2) olosuhteet, joissa tällainen siirto voidaan tehdä, on selvästi mainittu sovellettavassa lainsäädännössä ja 3) tällä siirtämisellä ei viedä kyseisiltä henkilöiltä mahdollisuutta osallistua menettelyyn tässä laajennetussa ratkaisukokoonpanossa.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyynnö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden esittää käsiteltävänä olevassa asiassa unionin tuomioistuimelle kysymyksiä unionin oikeuden tulkinnasta tai unionin toimen pätevydestä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa oikeusriitaa. Kansallisen tuomioistuimen tulee ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo samalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, joiden käsiteltäväksi saatetaan samankaltaisia kysymyksiä.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti ja siitä mahdollisesti laadittu tiivistelmä](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Pysykää kuulolla!

¹ Siihen kuuluvat muun muassa tehokasta oikeussuojaa koskeva oikeus, oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskeva perusoikeus, tuomareiden riippumattomuus, kontradiktorinen periaate ja oikeus saada asiansa käsitellyksi tuomioistuimessa, joka on etukäteen laillisesti perustettu.